

stand for Behandling og Omtale i flere Aar, og det har bestandig syntes, som om man var tilbøjelig til at indrømme Betydningen af Anlægget af denne Bane, men at der manglede Oplysninger, at der var Forhindringer tilstede, om ikke med Hensyn til selve Banen, saa dog med Hensyn til andre Baneanlæg, om hvilke man ikke vidste, om de kunde opfylde nogle af de Mangler, der vare tilstede paa de paagjældende Steder, hvilket har gjort, at dette Baneanlæg ikke hidtil er kommet i Stand. Det er muligt, at der kunde benyttes en lettere Bygningsmaade fra Thisted til Oddesund; men jeg tror, at de Herrer undervurdere dette Land og Betydningen af den Trafik, man kunde vente paa dette Sted, naar De tro, at det vil være det Sted, hvor man bedst kunde anvende en lettere Jernbanebygning. Man har vel Ret, naar man siger, at det ikke er nogen stor Stræmning fra Thisted til Oddesund, at Oplandet er meget begrænset, og at den hele Beværelse der ikke vil levere en meget betydelig Trafik til Jernbanen; men De Herrer skulle huske paa, at den ligger paa et stort og efter vore fattige Naar meget rigt Land Nord for Thisted, som sikkert vil bringe denne Bane en ganske overordentlig Trafik; derom tvivler jeg slet ikke. Selv derfor, om man i det Hele i Løbet af den Tid, hvori vi beskæftige os med disse Baneanlæg, forudsat i det Hele, at der er noget Haab om at komme igjennem med dem, skulde komme til Erkjendelse af, hvorledes man kan forene en lettere Jernbanebygning med det Nyttige og Solide, saa at man altsaa ogsaa hos os som paa andre Steder kunde tænke paa at bygge noget billigere end tidligere, tror jeg dog ikke, at den her omtalte Bane netop er den, paa hvilken man snarest kunde anvende en Bygningsmaade af lettere Bestaaffenhed. Om Beretigelsen til at foreslaa Banen eller om det Ønskelige i at fremme den, nævner jeg ingen Tvivl, og det saameget mindre, som denne Bane jo vilde knytte sig paa en naturlig Maade til den vestlige Længdebane og afslutte denne; thi jeg kan ikke erkjende, at Afslutningen foreligger, før man er naaet op til Thisted, og det ogsaa af Hensyn til det betydelige og forholdsvis rige Opland, der ligger Nord derfor. Med Hensyn til Herning-Stjern-Banen har jeg holdt mig til Teknikernes Indstilling, hvad Retningen angaar, og der er i den foreslaaede Retning taget Hensyn ikke alene til Terrainforholdene, som ere gunstige, men ogsaa, hvad jeg finder berettiget, til at det er den Del af vedkommende Egn, der har den største Kultur og den tætteste Befolkning. Gaar man ned til Algod, er det ganske vist, at man paa enkelte Steder kommer til mere befolkede Egne end paa den anden Veje; men man kommer dog i det Hele ind i en temmelig øde Egn, hvilken vel har Betingelser for en sig udviklende Kultur, som maaste ogsaa en Jernbane kunde bidrage til at fremme, men som dog, forekommer det mig, maa

staa tilbage for det Sted, hvor denne Kultur allerede er tilstede. Jeg tror derfor, at den foreslaaede Linie bør foretrækkes, og naar man har troet det rigtigt at gaae længere mod Øst, henimod Arleborg, for gjennem en Sidebane at nærme sig Østbanen, saa hører det til de Projekter, som jeg ikke tror ere heldige. Dersom man vil betjene den mere bebyggede Del af Landet mod Øst, bør det ganske vist snarere ske ved en direkte Forbindelse med Veile og Horsens, end ved at bøje en Jernbane fra Herning ind over Hededeegne; jeg tror, man naaer Maalet bedre paa den første Maade.

Hvad nu det finantsielle Spørgsmaal angaar, da tror jeg, at det ærede Medlem, der behandlede denne Side af Sagen, gik noget for høit. Forudsat at Tilskudet fra de enkelte Egne bibeholdes, vil den samlede Sum neppe udgjøre mere end 10—11 Millioner Kr. (Fornes bech: Foruden Dampskibet og Havneanlægene); nei, Udgiften til Havnene er taget med. For ikke at gaae i altfor stor Detail, skal jeg indskrænke mig til at sige, at efter min Opgjørelse bliver den samlede Udgift 10,096,600 Kr., men jeg skal indrømme, at der mulig kan komme et Tilleg dertil, om end ikke noget stort. Naar jeg altsaa siger 10—11 Millioner Kr., vil jeg ikke dermed indestaa for, at Summen er fuldstændig exakt, men at nævne 12 Millioner er ganske vist noget overdrevent. Naar man endvidere har talt om, at det skulde være nødvendigt at kjøbe de Baner, der ere byggede efter det sidstnævnte ærede Medlems System, og som det ærede Medlem nu synes at have en særlig Interesse for at skaffe de Vedkommende af med, der have bygget dem, saa tror jeg ogsaa, at man er gaaet noget for vidt, thi der kan f. Ex. ikke være Tale om, i alt Fald ikke i Diekliffet, at kjøbe den sydøstlige Bane. Denne Bane trænger nemlig ikke til den Understøttelse, der ligger i et saadant Kjøb, og det vil blive meget kostbart at kjøbe den, da man med god Grund har Haab om, at den vil kunne forente sig. De andre Baner er det ikke nødvendigt at kjøbe, og jeg har heller ingen Anledning til at komme med Begjæring om at kjøbe dem. Jeg har vel i det andet Thing udtalt, at jeg vilde finde det ønskeligt, om disse Baner kunde erhverves, men det er jo en Selsøjlge, naar jeg mener, at Statsdrift er at foretrække for Privatdrift, at jeg saa ogsaa maa ønske at inddrage disse Baner under den Drift, jeg anser for den nyttigste. Jeg sagde da ogsaa den Gang i det andet Thing, at naar der kom Udtalelser, som gave mig Anledning til at tro, at der var et almindeligere Ønske om, at disse Baner burde erhverves, saa vilde jeg tænke over Maaden, hvorpaa dette Ønske kunde realiseres, og jeg tilspøiede, at jeg vilde især sætte Pris paa, at der kom Udtalelser derom fra Medlemmer af Finantsudvalget. Min Opfordring til at udtale sig blev ikke imødekommet saa fyl-